

Załącznik do Uchwały Nr XXX/143/2021
Rady Powiatu w Węgorzewie
z dnia 25.03.2021 r.

**PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE WĘGORZEWSKIM NA LATA 2021-2023**

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

WĘGORZEWO 2021

WSTĘP

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. (Preambuła Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.)

W momencie, gdy rodzice biologiczni nie są w stanie tymczasowo sprawować opieki nad dzieckiem, wówczas ustanawiana jest piecza zastępcza, która jest instytucją prawa rodzinnego. Regulacje prawne w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej zawiera ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 ust.1 w/w ustawy zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3 -letniego Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 ma na celu rozwój i podnoszenie poziomu pieczy zastępczej w powiecie węgorszewskim. Będzie on kontynuacją działań realizowanych w programie na lata 2018-2020. Poniższy program przedstawia planowane zadania powiatu węgorszewskiego w zakresie pieczy zastępczej na lata 2021- 2023.

Rodzina zastępcza kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Zapewnia mu odpowiednie warunki do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju fizycznego i społecznego, możliwości zaspakajania indywidualnych potrzeb dziecka, edukacji i rozwoju zainteresowań, odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji wolnego czasu.

Wyróżniamy następujące formy Rodzinnej Pieczy Zastępczej:

1. **rodziny zastępcze spokrewnione** - rodzinę tworzą rodzeństwo dziecka, dziadkowie;
2. **rodziny zastępcze niezawodowe** – dalsza rodzina i osoby obce;
3. **rodziny zastępcze zawodowe** – dalsza rodzina i osoby nie związane, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz zawodowa specjalistyczna.
4. **rodzinny dom dziecka** - w którym umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż ośmioro dzieci.
5. **rodziny pomocowe** – umieszcza się dzieci w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Liczbę rodzin zastępczych i przebywających w nich dzieci w latach 2018 – 2020 r. przedstawia tabela nr 1. Z danych zawartych w tabeli, wynika, że na koniec 2020 roku na terenie powiatu węgorszewskiego funkcjonowało 37 rodzin zastępczych, w tym 26 rodzin spokrewnionych, 8 rodzin niezawodowych, 3 rodziny zawodowe; w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego, w których łącznie przebywało 43 dzieci w tym 28 dzieci w rodzinie spokrewnionej i 9 w rodzinie niezawodowej oraz 6 w rodzinie zawodowej.

Tabela 1. Stan rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2018– 2020r.

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
Rodzina zawodowa w tym jedna rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego	3	7	3	13	3	6
Rodzina niezawodowa	6	7	8	8	8	9
Rodzina spokrewniona	28	31	25	31	26	28
Razem	37	45	36	52	37	43

Źródło: PCPR w Węgorzewie.

CEL PROGRAMU- Rozwój i podniesienie poziomu pieczy zastępczej w powiecie węgorzewskim

Cel szczegółowy nr 1

Rozwój systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym oraz doskonalenie pracy z rodziną.

Kierunki działań:

1. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki rodzinnej (ulotki, plakaty, banery, bilbordy, artykuły w prasie)
2. Pozyskiwanie kandydatów na zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze.
3. Współpraca z rodzicami dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej na rzecz reintegracji rodziny.

Wskaźniki:

1. Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań informacyjno- promocyjnych.
2. Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i szkoleń.
3. Liczba rodzin zawodowych i niezawodowych.
4. Liczba kontaktów dzieci z rodzicami (osobiste, telefoniczne, mailowe).

Cel szczegółowy nr 2

Podniesienie jakości świadczonych usług w istniejącym systemie pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

1. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.
2. Organizowanie szkoleń, doszkalania i konferencji podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych.
3. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych w pełnionej funkcji.
4. Doszkalanie kadry pracujących w obszarze pieczy zastępczej

Wskaźniki:

1. Ilość zorganizowanych spotkań dla rodzin zastępczych
2. Liczba osób korzystających z zajęć organizowanych w ramach grup wsparcia.
3. Liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, spotkań, pogadanek.
4. Liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy specjalistycznej.
5. Liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników pracujących w obszarze pieczy zastępczej
6. Liczba przeszkolonych pracowników.

COROCZNY LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH DLA POWIATU WĘGORZEWSKIEGO NA LATA 2021 - 2023

Zgodnie z art.180 pkt. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej* powinien zawierać min. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Ustawa wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych zawodowych. Aktualnie w powiecie węgorszewskim funkcjonują trzy rodziny zawodowe zastępcze, w tym jedna pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.. Biorąc pod uwagę przede wszystkim dobro dzieci, pozbawionych opieki rodziców,

należałoby limit ten dostosować do potrzeb zapewnienia profesjonalnej opieki oraz środowiska, możliwości samorządu. Na tej podstawie optymalnym rozwiązaniem byłby wzrost zawodowych rodzin zastępczych o jedną co roku. Taki limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021 – 2023 przedstawia **tabela nr 2.**

Tabela nr 2. Limit rodzin zastępczych zawodowych

ROK	PLANOWANY LIMIT RODZIN ZAWODOWYCH ZASTĘPCZYCH
2021	do 3 rodzin (w tym ewentualnie 1 rodzinny dom dziecka)
2022	4 rodzin (w tym ewentualnie 1 rodzinny dom dziecka)
2023	5 rodzin (w tym ewentualnie 1 rodzinny dom dziecka)

Źródło: opracowanie własne PCPR w Węgorzewie.

SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie. Monitorowanie Programu będzie realizowane przy pomocy sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy uzyskanych danych, przedstawianej Zarządowi oraz Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności PCPR w Węgorzewie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od potrzeb i zmieniającej się sytuacji.

EZ/BM